

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Pályázati eljárás száma: VKK/3/2008
Program neve: Verseny és szabályozás c. rovat szerkesztése
A támogatási szerződés száma: AL/0323/2008/002

Kedvezményezett neve: Közgazdasági Szemle Alapítvány
Szakmai felelős neve: Dr. Szabó Katalin
A Program befejezésének határideje: 2008. október 31.

A beszámoló csak részeredményre vonatkozik:¹

- Ismertesse a Program megvalósításának menetét, írja le a végrehajtás egyes lépéseit és csatolja a végrehajtás során keletkezett fontosabb dokumentumokat! Sorolja fel a Program megvalósításában közreműködőket (a Kedvezményezett részéről vagy megbízása alapján)!**

Pályázatunkban a 2007-ben létrehozott Verseny és szabályozás c. rovatunk folytatására vállalkoztunk. Rovatunkban magas tudományos színvonalon megírt, lektorált tanulmányokat jelentettünk meg. Mégpedig a következőket:

Előkészületben, szerkesztés alatt**Vállalatfelvásárlások egy kialakuló piacon**

Vince Péter

LVI. évf., 2009. január , Verseny és szabályozás

Tartalom

A vállalatok a piacgazdaságokban adásvétel tárgyai, felvásárlásuk és összeolvadásuk mindennapos gazdasági ügyleteknek számítanak. A magyar gazdaságban is az elmúlt két évtizedben folyamatosan sor került vállalkozások tulajdonosainak kicserélődésére. A tulajdonosváltás jellemző és domináns formája előbb az állami tulajdon körét érintő privatizáció volt. A csak magántulajdonosokat érintő tulajdonosi átrendeződések is fokozatosan megjelentek és elterjedtek, és a privatizáció lezárultával gyakorlatilag kizárólagossá váltak. Az elemzés ezzel a kialakulóban lévő, a szereplők számára újszerű tranzakciókat lebonyolító piac fejleményeivel foglalkozik. A hazai vállalatfelvásárlási folyamatok megfigyelése azt mutatja, hogy megjelentek a piacgazdaságokat jellemző befektető- és ügylettípusok, létrejött a tranzakciók szabályozási és felügyeleti rendszere. A tranzakcióknak a versenyhelyzetek alakulására és a vállalati teljesítményekre gyakorolt hatásairól azonban egyelőre csupán töredékesen állnak rendelkezésre az információk.

Nyomdában**A kereslet hatása az árak, a minőség és a fejlesztési döntések dinamikájára**

Vörös József

¹ Amennyiben a szakmai beszámoló a Program valamely fázisában született részeredmény(ek) bemutatására szolgál, a beszámolót csak az adott részeredményre vonatkozóan kell értelemszerűen kitölteni.

LV. évf., 2008. december (999—???. o.), Verseny és szabályozás

Tartalom

A tanulmány egy nagyon általános modellt fogalmaz meg, és így a vállalkozások igen széles körére tesz megállapításokat. A vizsgálat – amelynek középpontjában a fejlesztési tevékenységek dinamikája áll – arra a következtetésre jut, hogy a fejlesztési, beruházási tevékenységek alakulása nem szükségszerűen csökkenő, mint ahogy számos elméleti tanulmány és empirikus vizsgálat ezt bizonyítani igyekszik. A szerző fontos megállapítást tesz a termékek vagy termékmodellek váltásával kapcsolatban is: a fejlesztési intenzitás gazdaságmatematikai modell által előre jelzett növekedése azt jelzi, hogy a felgyülemlett termelékenységi és minőségi tudást már át kellett volna vinni az új termékbe. Érdekesnek vélhető az az eredmény is, amely meghatározza, hogy a termelékenységi tudásból eredő hasznból mennyit kell átengedni a fogyasztóknak, valamint hogy a minőség költségein miként kell a termelőnek és a fogyasztónak osztozni.

Megjelent

A mezőny és tükörképei

(Megjegyzések a magyar felsőoktatási rangsorok hasznáról és korlátairól)

Török Ádám

LV. évf., 2008. október (874—890. o.), Verseny és szabályozás

Tartalom

A magyar felsőoktatásban egyre nyilvánvalóbb verseny folyik az erőforrásokért és a hallgatókért. Az egyes intézmények versenypozícióiról azonban nem alakult ki megbízható kép. Ezt felismerve, a külföldön már elterjedt felsőoktatási rangsorok mintájára a 2000-es évek közepétől Magyarországon is megjelent a felsőoktatási rangsorkészítési "iparág". Az elkészült rangsorok módszertana egyelőre távol áll a nemzetközi gyakorlattól, és az eredmények sem mindig meggyőzők. A magyar felsőoktatási rangsorkészítés módszereinek áttekintése több érdekes kérdést vet föl a verseny elemzésének lehetőségeivel kapcsolatban is. A fejlesztés fő irányának a felsőoktatás átalakításával párhuzamosan a rangsorkészítés és az akkreditáció szerves összekapcsolását tekinthetjük.

Az on-line változatot megnézte/letöltötte:

Megnéz: 101 alkalommal

Letölt: 22 alkalommal

Hogyan mérik az ágazati szabályozó szervezetek hatékonyságát?

Valentiny Pál

LV. évf., 2008. október (891—906. o.), Verseny és szabályozás

Tartalom

A szabályozás hatékonyságát elsősorban a szabályozó szervezetek működéséhez szükséges feltételek meglétén vagy hiányán keresztül próbáljuk meg felmérni. Nem foglalkozunk a szabályozók döntéseinek helyességével, a szabályozás jóléti hatásai val, a szabályozás költség-haszon elemzésével. A cikkben összegezzük a nemzetközi szervezetekben, a tudományos kutatásban és az állami ellenőrzési rendszerekben a szabályozó szervezetek hatékonyságának mérésére tett kísérleteket. Szabályozó szer vezeteken a cikkben elsősorban a hálózatos szolgáltatások ágazati szabályozását végző intézményeket érjük. A cikkben említett elemzési módszerekkel ugyanakkor a versenyszabályozó hatóságokat is elemezni szokták.

Az on-line változatot megnézte/letöltötte:

Megnéz: 55 alkalommal

Letölt: 21 alkalommal

Információmegosztás a bankok között. (Mikor jó a teljes lista?)

Major Iván

LV. évf., 2008. szeptember (763—781. o.), Verseny és szabályozás

Tartalom

A szerző igyekszik bebizonyítani, hogy a végtelen időhorizonton racionálisan viselkedő bankok számára az ügyfél-információk teljes megosztása, az úgynevezett teljes lista a legelőnyösebb, tehát a legnagyobb várható profitot eredményező megoldás abban az esetben, ha a banki népelesség belül magas a rossz adósok aránya, a jó adósok csökkenő valószínűséggel fizetik vissza a hitelt, valamint a bankok egymástól jelentősen eltérő határköltségekkel működnek. A teljes listából fakadó előnyök további előfeltétele, hogy minden bank megossza összes ügyfél-információját, valamint az információk megbízhatók legyenek. Amíg azonban a rossz ügyfelek részaránya alacsony, vagy a bankok határköltségei között nincsenek számottevő különbségek, a bankok domináns stratégiája az lesz, hogy nem osztják meg egymás között az ügyfél-információkat. A jó, a hiteleiket időben törlesztő ügyfelek számára azonban mind a teljes információmegosztás, mind az információmegosztás hiánya kedvezőtlenebb, mint az úgynevezett negatív lista, mert az előbbi esetekben magasabb kamatlábat fizetnek, mint negatív információmegosztás mellett.

Az on-line változatot megnézte/letöltötte:

Megnéz: 145 alkalommal

Letölt: 28 alkalommal

Oligarchikus és demokratikus társadalmak

Acemoglu Daron

LV. évf., 2008. július-augusztus (622—659. o.), Tanulmány, megjelent a VKK támogatásával

Tartalom:

E tanulmány egy olyan modellt mutat be, amelynek segítségével elemezni lehet a különböző politikai rendszerek gazdasági teljesítményét. Egy "oligarchikus" társadalom - amelyben a politikai hatalom a főbb termelők kezében van - védi a tulajdonjogokat, azonban jelentős belépési korlátokat állít az új vállalkozók elé. Demokráciában a politikai hatalom széles körben megosztott, a termelőktől származó adóbevételeket újraosztják, de igyekeznek elkerülni a belépési korlátokat. Amikor a demokratikus társadalomban az adórata magas, és a belépési korlátok okozta torzítások csekélyek, akkor az oligarchikus társadalom a hatékonyabb. Mivel a vállalkozók komparatív előnye idővel csökken, a belépési korlátok okozta torzítás időben növekedni fog. Az oligarchikus társadalmakra a fellendülés, majd a visszaesés jellemző: két, minden más tekintetben egyforma társadalomban először az oligarchikus berendezkedésű lesz gazdagabb, majd lemarad a demokratikus berendezkedésű társadalomhoz képest. A tanulmány ezen túlmenően azt is bemutatja, hogyan képes a demokratikus társadalom jobban kiaknázni az új technológia nyújtotta lehetőségeket, hogyan válhat demokratikussá egy oligarchikus társadalom a vezetőréteg belső konfliktusának következtében, és hogyan konzerválja a jövedelem egyenlőtlen elosztása a meglévő oligarchikus intézményeket, amelyek akkor is fennmaradhatnak, amikor a társadalom számára már tetemes költségekkel járnak. Journal of Economic Literature (JEL) kód: P16, O10.

Az on-line változatot megnézte/letöltötte:

Megnéz: 128 alkalommal

Letölt: 73 alkalommal

A tőkeminimum leszállítása korlátolt felelősségű vállalatokban. (Joggazdaságtani elemzés)

Szalai Ákos

LV. évf., 2008. június (548—564. o.), Verseny és szabályozás

Tartalom

A magyar gazdaságjogi szabályozás egyik időről időre felmerülő kérdése, hogy nem kellene-e csökkenteni - vagy akár meg is szüntetni - a korlátolt felelősségű társaságok alapításakor megkövetelt alaptőkét. A tanulmány ennek a változásnak a vállalatok kockázatvállalási hajlandóságára (óvatosságára) gyakorolt hatását elemzi. Azt kívánja bizonyítani, hogy a tőkecsökkentés (és ezzel a felelősségkorlátozás) ösztönzési hatása alapvetően eltér, attól függően, hogy 1. a döntéshozó kockázatsemleges vagy kockázatkerülő, 2. mi a kártérítési esetekben alkalmazott felelősségi szabály (szigorú vagy gondatlansági alapú), illetve 3. milyen a vállalatvezető és a tulajdonos viszonya.

Az on-line változatot megnézte/letöltötte:

Megnéz: 78 alkalommal

Letölt: 30 alkalommal

A schumpeteri "teremtő rombolás" módjai az infokommunikációs iparban

Bögel György

LV. évf., 2008. április (344—360. o.), Verseny és szabályozás

Tartalom

A tanulmányban a schumpeteri "teremtő rombolás" gyakorlati mechanizmusát vizsgáljuk az infokommunikációs szektorban. Az innováció fogalmát tágan értelmezzük - úgy, ahogy ezt maga Schumpeter is tette. Bemutatjuk, hogy a Clayton Christensen és kutatótársai által kidolgozott innovációs modell árnyalt képet ad az innovációk piaci lefolyásáról, segítségével jól elemezhetők a már lezajlott és a még folyamatban lévő, többkimenetű innovációs folyamatok. A vizsgálat középpontjában az a kérdés áll, hogy a "teremtő rombolás" részeként mikor jelenik meg nagyobb valószínűséggel a piacok felbomlása, a piaci kínálati versenymezőny strukturális átalakulása. A bemutatott példák között ebből a szempontból sikeres és sikertelen esetek egyaránt vannak.

Az on-line változatot megnézte/letöltötte:

Megnéz: 97 alkalommal

Letölt: 50 alkalommal

2. Részletesen ismertesse és értékelje a Program eredményeit!

- szakmailag / tudományos szempontból
- a pályázati célkitűzésekkel összefüggésben
- újszerűség bemutatása
- a továbbfejlesztés lehetőségei (pl. Program kiterjesztése, további kutatás, módosítás szükségessége)
- az eredmények hasznosításának lehetőségei

Véleményünk szerint sikerül kiemelkedő publikációkkal megtölteni rovatunkat, összességében nagyobb terjedelemben a vállaltnál.

3. Sorolja fel és mellékelten csatolja a Programmal (annak eredményeivel) összefüggésben született tanulmányokat, kiadványokat, publikációkat, előadásokat stb.! A Program végrehajtása mennyiben segítette a Programban résztvevők tudományos előmenetelét?

A tanulmányokat és a megjelenés alatt lévő műveket CD-én mellékeljük.

4. **Mutassa be, a Program megvalósítása mennyiben felel meg az eredeti munkatervnek (ütemezés, eredmények, esetleges eltérések indokai, különös tekintettel a támogatási szerződés módosítása nélkül végrehajtottakra)!**

Sok-sok cikk „nem ment át” a lektorok szűrőjén. Ez ugyan a rovat színvonalát nagyban emelte, de az eredeti október 31-i befejező dátumot nem tudtuk tartani. A januári szám előkészítésével csak most lettünk kész. Elszámolásunkat azonban ez nem érinti.

5. **Amennyiben rendelkezésre áll, csatolja a Program résztvevői / célcsoportja által készített értékelést!**

Értékelésnek tekinthető letöltések száma. Ugyancsak, hogy Török Ádám cikkéhez hozzászólás érkezett, amelyet decemberi számunkban közlünk.

Kelt: Budapest, 2008. december 4.

Dr Szabó Katalin
Szakmai felelős aláírása

Dr Szabó Katalin

Kedvezményezett (képviselőjének
cégszerű) aláírása

Közgazdasági Szemle Alapítvány
1112 Budapest, Budaörsi út 45.
Bankszámla: K&H Bank Rt.
10402166-21627480-00000000
Adószám: 19703691-2-43